

മിസ്രാബുബീനൂ ഉമൈർ (൨)

മിസ്അബൂബ്നു ഉമൈർ(റ) മക്കയിലെ അനുഗ്രഹീത യുവാവായിരുന്നു. സമ്പത്തിന്റെ തൊട്ടിലിൽ അദ്ദേഹം ജനിച്ചു. വൽസലരായ മാതാപിതാക്കളുടെ അമിത പരിലാളനയിൽ മിസ്അബ് വളർന്നു. സുന്ദരനും അതിബുദ്ധിമാനുമായിരുന്ന അദ്ദേഹം മക്കാനിവാസികളുടെ സ്നേഹാദരങ്ങൾ പിടിച്ചു പറ്റി. മക്കയുടെ പരിമളം എന്നായിരുന്നു അവർ ആ യുവാവിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്നത്.

മുഹമ്മദു നബി(സ)യുടെ പ്രവാചകത്വവും പുതിയ പ്രസ്ഥാനവും മക്കയിൽ ഒച്ചപ്പാട് സൃഷ്ടിച്ച കാലഘട്ടമായിരുന്നു അത്. ജനസമ്പർക്കവും ലോകപരിചയവും സിദ്ധിച്ച ചിന്താശീലനായ മിസ്അബ് സ്വാഭാവികമായും പുതിയ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ആകൃഷ്ടനായി. തദ്ദേശീയരുടെ ദുഷ്പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്ന് വിമുക്തമായി. മുഹമ്മദും(സ) അനുയായികളും അർഖമിന്റെ വീട്ടിൽ സമ്മേളിക്കാറുണ്ടെന്നും അവിടെ വെച്ച് പുതിയ മതത്തെ കുറിച്ചു ഉപദേശങ്ങളും പഠനങ്ങളും രഹസ്യമായി നടത്താറുണ്ടെന്നും മിസ്അബ് അറിഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം അദ്ദേഹം ആരുമറിയാതെ അർഖമിന്റെ വീട്ടിൽ കയറി ചെന്നു. സത്യം പുൽകുവാനുള്ള അത്യുൽക്കടമായ ആഗ്രഹം ആ മുഖത്ത് സ്ഫുരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

പ്രവാചകൻ(സ) തന്റെ അനുചരന്മാർക്ക് ഖുർആൻ ഓതി കേൾപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. മിസ്അബ് സശ്രദ്ധം കേട്ടു കൊണ്ട് ഒരിടത്തു ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു. തിരുമേനിയിൽ നിന്നു ഉതിർന്നു വീഴുന്ന ഖുർആന്റെ ദിവ്യശക്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെ കൂടുതൽ വശീകരിച്ചു. ഒരു പുതിയ ആത്മീയ അനുഭൂതി മിസ്അബിനെ ആവരണം ചെയ്തു. എന്തെന്നില്ലാത്ത ആനന്ദം. റസൂൽ(സ) വലതുകൈ കൊണ്ട് ആ പുതു വിശ്വാസിയുടെ നെഞ്ചിൽ ഒന്നു തടവിയതോടു കൂടി മിസ്അബ്(റ) പരിപൂർണ്ണമായും ഇസ്ലാമിന് കീഴ്പ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞിരിന്നു.

മിസ്അബിന്റെ മാതാവ് ഖുനാസ വലിയ വ്യക്തിത്വവും പ്രതാപവുമുള്ള സ്ത്രീയായിരുന്നു. ഇസ്ലാം മതമവലംബിച്ചപ്പോൾ മിസ്അബിന് ഭൃമുഖത്ത് തന്റെ മാതാവിനെയല്ലാതെ മറ്റൊരെയും ഭയമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മക്കയിലെ പൗരപ്രധാനികളും ഉററവരും ഒന്നടങ്കം എതിർത്താലും ദുഃഖചിത്തനായ അദ്ദേഹത്തിന് പ്രശ്നമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഉമ്മയെ ഓർത്ത് മിസ്അബ് വ്യാകുലചിത്തനായി.

ഉമ്മയിൽ നിന്ന് തന്റെ പുതിയ മതാശ്ലേഷം മറച്ചുവെക്കാൻ മിസ്അബ് തീരുമാനിച്ചു. അദ്ദേഹം മാതാവറിയാതെ ദാറുൽ അർഖമിൽ പോവുകയും തിരുമേനി(സ)യുടെ ഉപദേശങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. മക്കാനിവാസികളുടെ കണ്ണും കാതും ഇസ്ലാമിനെതിരെ ജാഗരൂകമായിരുന്നു. അതു കൊണ്ട് മിസ്അബ്(റ)നു ആ രഹസ്യം കൂടുതൽ കാലം ഒളിച്ചു വെയ്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

മിസ്അബ്(റ) ഒരിക്കൽ അർഖമിന്റെ വീട്ടിലേക്ക് പോകുന്നതും മറ്റൊരിക്കൽ മുസ്ലിംകളുടെ കൂടെ നമസ്കരിക്കുന്നതും ഉസ്മാനുബ്നു താൽഹ എന്ന

വ്യക്തിയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽപെട്ടു. അദ്ദേഹം പ്രസ്തുത സംഭവം ഖുനാസയോടു പറയുകയും ചെയ്തു. അതോടു കൂടി ആ രഹസ്യം വെളിച്ചത്തായി. തന്റെ പുത്രൻ പൂർവ്വികരുടെ മാർഗത്തിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിച്ചതറിഞ്ഞ ആ മാതാവ് ഇടിവെട്ടേറ പോലെ സ്തബ്ധയായി. വത്സലയായ മാതാവ് സ്നേഹമസൂണമായി ഉപദേശിച്ചു നോക്കി. ഫലിച്ചില്ല. ഭീഷണിപ്പെടുത്തി നോക്കി. മിസ്അബ്(റ) ഉറച്ചു നിന്നു.

ഒരിക്കൽ മാതാവിനെയും കുടുംബാംഗങ്ങളെയും മിസ്അബ് ഉപദേശിച്ചു. ഖുർആൻ സൂക്തങ്ങൾ ഓതി കേൾപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. കോപാൻയായ മാതാവ് കൈയോങ്ങി, പുലിയെ പോലെ മകന്റെ നേരെ ചാടി. മിസ്അബ്(റ)ന്റെ മുഖത്ത് അപ്പോഴും കളിയാടിയിരുന്ന പ്രസന്നത മാതാവിന്റെ കരത്തെ താഴ്ത്തിപ്പിടിച്ചു.

പൂർവ്വികരുടെ മതത്തെയും ദൈവങ്ങളെയും ഭർത്സിച്ച മകനെ വെറുതെ വിടാൻ ആ മാതാവ് ഒരുകുമായിരുന്നില്ല. വീട്ടിന്റെ ഒരു അറയിൽ മിസ്അബിനെ ഇരുമ്പുചങ്ങലയിൽ ബന്ധിച്ചു. കുലിക്കാരെ പാറാവ് നിർത്തി. പുതിയ മതക്കാരായുള്ള സമ്പർക്കം തടഞ്ഞു. മിസ്അബ്(റ) മുറിയുടെ അന്ധകാരത്തിൽ തടവുകാരനായി. എങ്കിലും സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ തുവെളിച്ചം മായ്ച്ചു കളയാൻ കാരീരുമ്പുകൾക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. പതിനായിരം രാവുകളുടെ കുരിരുട്ടിനെ തുളച്ചു കയറാൻ ആ വെളിച്ചത്തിന് കഴിവുണ്ടായിരുന്നു. സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ കൈത്തിരി ഊതിക്കെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചിട്ടെന്തു ഫലം?

നബി(സ)യുടെ അനുയായികൾ ആത്മരക്ഷാർത്ഥം അബ്സീനിയായിലേക്ക് പലായനം ചെയ്യാൻ ഒരുങ്ങിയ വാർത്ത ബന്ധനസ്ഥനായ മിസ്അബ്(റ) അറിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം ഉമ്മയുടെയും പാറാവുകാരുടെയും കണ്ണുവെട്ടിച്ച് ബന്ധവിമുക്തനായി, സ്നേഹിതന്മാരുടെ കൂടെ അബ്സീനിയയിലേക്ക് രക്ഷപ്രാപിച്ചു. അബ്സീനിയയിലേക്കുള്ള രണ്ട് ഹിജ്റയിലും മിസ്അബ്(റ) പങ്കെടുത്തിരുന്നു. അവിടെ നിന്നു തിരിച്ചു വന്ന മിസ്അബിനെ വീണ്ടും ബന്ധനസ്ഥനാക്കാൻ മാതാവ് തീരുമാനിച്ചു. കുലിക്കാരെ വിട്ടു പിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. മിസ്അബ്(റ) ദുഃഖസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു. “ഉമ്മാ, ഇനിയും എന്നെ അക്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ആജ്ഞാനുവർത്തികളായ കുലിക്കാരെ മുഴുവനും ഞാൻ കൊന്നുകളയും സത്യം!”

പുത്രന്റെ പ്രതിജ്ഞ കേട്ട് മാതാവ് ആ ഉദ്യമത്തിൽ നിന്ന് തൽക്കാലം പിന്തിരിഞ്ഞു. പുതിയ മതത്തിൽ നിന്ന് മിസ്അബ് പിന്തിരിയുകയില്ല എന്ന് ബോധ്യമായ മാതാവ് മകനെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. അവർ പറഞ്ഞു. “മിസ്അബ്, ഇന്നു മുതൽ ഞാൻ നിന്റെ ആരുമല്ല. നീ നിന്റെ മതവുമായി എങ്ങോട്ടെങ്കിലും പൊയ്ക്കൊള്ളു. എന്റെ സ്വത്തിന്നു പോലും നീ അവകാശിയല്ല.” മിസ്അബ് പറഞ്ഞു: “ഉമ്മാ, ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഗുണകാംക്ഷിയാകുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ ഉമ്മ രക്ഷ പ്രാപിക്കണമെന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ട് നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെയും പ്രവാചകനെയും അംഗീകരിക്കുക.”

തീപൊരി പറുന്ന മറുപടിയാണ് ആ ഉമ്മയിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായത്: “നീ പോകൂ, എന്റെ ദൈവങ്ങളാണെ സത്യം. നിന്റെ മതം എനിക്കാവശ്യമില്ല.”

മിസ്അബ്(റ) അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ ആ ഉദ്യാനം ഇസ്ലാമിന് വേണ്ടി ത്യജിച്ചു. അദ്ദേഹം ഇറങ്ങിത്തിരിച്ചു. അന്നുമുതൽ കീറിപ്പറിഞ്ഞ വസ്ത്രവും അരപ്പട്ടിണിയുമായി മിസ്അബ്(റ) ജീവിച്ചു. എങ്കിലും സത്യവിശ്വാസത്തിലുള്ള ദുഃഖത അദ്ദേഹത്തെ ഒരു പുതിയ മനുഷ്യനാക്കിത്തീർത്തു.

വായിൽ വെള്ളിക്കരണ്ടിയുമായി ജനിച്ച കുബേരപുത്രൻ! വളർന്നു വന്നത് സമ്പത്തിന്റെ ഔന്നത്യത്തിൽ കെട്ടിയ വാത്സല്യത്തിന്റെ തൊട്ടിലിൽ. മിസ്അബിന്റെ വേഷവും ഭംഗിയും കണ്ട് അന്ന് സാധാരണക്കാർ അത്ഭുതപ്പെട്ടുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം നടന്നു പോകുമ്പോൾ വഴിയിൽ അത്തരിന്റെ പരിമളം അടിച്ചു വീശുമായിരുന്നു. ഇന്ന് അദ്ദേഹം ഒരു മിസ്കീനാണ്.

ഒരിക്കൽ റസൂലും(സ) കൂട്ടുകാരും ഇരിക്കുന്ന സദസ്സിലേക്ക് മിസ്അബ് കേറിച്ചെന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടപ്പോൾ ആ സദസ്സ് നമുശിരസ്കരായി, പലരുടെയും കണ്ണിൽനിന്ന് കണ്ണീരൊലിച്ചു. ഇഹറനണിഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ നബി(സ) പറഞ്ഞു: “മിസ്അബ് എല്ലാം അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി ത്യജിച്ചു, അന്നു മക്കയിൽ എത്ര അനുഗൃഹീതനായി ജീവിതം നയിച്ച ആളാണ് ഇദ്ദേഹം.”

ഇസ്ലാമിന്റെ ഒന്നാമത്തെ ദൗത്യവാഹകനായി റസൂൽ(സ) മിസ്അബിനെ നിയോഗിച്ചു. ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ അഖബാ ഉടമ്പടിയിൽ നബി(സ)യുമായി കരാർ ചെയ്ത സത്യവിശ്വാസികളായ അൻസാരികൾക്ക് മിസ്അബ്(റ) ഇസ്ലാമിന്റെ ആദ്യപാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചു കൊടുത്തു. മദീന പിന്നീട് ഇസ്ലാമിന്റെ അഭയ കേന്ദ്രമായി മാറിയതിൽ മിസ്അബിന്റെ പങ്ക് നിസ്തുലമാണ്. അന്ന് നബി (സ)യുടെ അനുയായികളിൽ മിസ്അബിനെക്കാൾ പ്രായവും പ്രസിദ്ധിയും നബി(സ) യുമായി കൂടുംബബന്ധവും ഉള്ളവർ വേറെ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും ബലാരിഷ്ടതകൾ അനുഭവിക്കുന്ന ഇസ്ലാമിന്റെ അന്നത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ അതിന് അനുയോജ്യമായ കഴിവ് മിസ്അബ്(റ)ന് ഉണ്ടെന്ന് റസൂൽ (സ) മനസിലാക്കി.

സൽസഭാവം, ബുദ്ധികൂർമത, ആത്മാർഥത, ഔന്നത്യം, വിരക്തി എന്നിവകൊണ്ട് മദീന നിവാസികളുടെ ഹൃദയം മിസ്അബ് (റ) കവർന്നെടുത്തു. അവർ കൂട്ടംകൂട്ട മായി ഇസ്ലാമിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. തദ്ദേശീയരായ പന്ത്രണ്ടു മുസ്ലിംകളുമായി മദീനയിൽ പ്രവേശിച്ച മിസ്അബ് (റ) അടുത്തവർഷമായപ്പോഴേക്കും എഴുപതിലേറെ അനുയായികളെ സമ്പാദിച്ചു. റസൂലി (റ)ന്റെ പ്രവാചകത്വത്തെ കുറിച്ച് മിസ്അബ് (റ) ശരിക്കും മനസിലാക്കി നബി(സ)യോടുള്ള തന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ജനങ്ങളെ ഉദ്ബുദ്ധരും സന്മാർഗികളുമാക്കാനുള്ള ഒരു മാർഗദർശിയാണ് താനെന്ന് മിസ്അബ്(റ) മനസിലാക്കി.

മദീനയിൽ അസ്അദ്ബ്നു ഉദിയുടെ കൂടെയായിരുന്നു അദ്ദേഹം താമസിച്ചിരുന്നത്. അസഅദ് അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു നല്ല സഹായിയായി വർത്തിച്ചു. മദീനയിലെ ഒരോ ഗോത്രങ്ങളും വീടുവീടാത്തരം അവർ കയറിയിറങ്ങി ഖുർആൻ സൂക്തങ്ങൾ ഓതികേൾപ്പിക്കുകയും തൗഹീദിനെകുറിച്ച് ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ബുദ്ധിപൂർവകമായ സമീപനം മൂലം പ്രബോധന മാർഗത്തിൽ വലിയ പ്രതിബന്ധങ്ങളൊന്നും അവർക്ക് നേരിടേണ്ടിവന്നില്ല.

ഒരു ദിവസം ബനു അബ്ദിൽ അശ്ഹൽ ഗോത്രക്കാരിൽ അവർ പ്രബോധനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. കോപാന്ധനായ അവരുടെ ഗോത്രനേതാവ് ഉസൈദ്ബ്നു ഉമൈർ ഉറപ്പിപ്പിച്ച കഠിനമായി പാഞ്ഞടുത്തു. ജനങ്ങളെ അവരുടെ മതവിശ്വാസത്തിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിപ്പിക്കുകയും, നാട്ടിൽ അരാജകത്വവും വിപ്ലവവും സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പുതിയ മതക്കാരെ വെറുതെ വിടാമോ? അപരിചിതനായ ഒരു ഏകദൈവത്തിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്ന് ഇവർ ഉപദേശിക്കുന്നു. തന്റെ ജനതയാകട്ടെ പരമ്പരാഗതമായി കാണപ്പെടുന്ന ദൈവങ്ങളെ കയ്യിൽ കൊണ്ടുനടക്കുകയും വെച്ചു പൂജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആവശ്യം നേരിടുമ്പോൾ കൺമുമ്പിൽ കാണുന്ന ദൈവങ്ങളോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവരാണവർ! മുഹമ്മദിന്റെ പുതിയ ദൈവമാകട്ടെ, ആരും കണ്ടവരല്ല. എവിടെയാണെന്നറിയുകയുമില്ല. ഉസൈദിന്റെ കണ്ണുകളിൽനിന്ന് തീപൊരി പാറുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഉസൈദ് പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾക്ക് എന്താണിവിടെ കാര്യം? ഈ പാവങ്ങളെ വഴിതെറ്റിക്കാൻ! ജീവനിൽ കൊതിയുണ്ടെങ്കിൽ രണ്ടുപേർക്കും ഇവിടെനിന്ന് പോകുന്നതാണ് നല്ലത്.”

ഇതൊരിടിച്ചുമുഴക്കമായിരുന്നു. കാണികൾ ചിറച്ചു, എന്തുസംഭവിക്കുമെന്നറിയില്ല. മിസ്അബ്ബാസ് (റ) സുസ്മേരവദനനായി ഉസൈദിനെ നോക്കി: “സഹോദരാ, കുറച്ചൊന്നു ശ്രദ്ധിച്ചാലും, ഞങ്ങൾ പറയുന്ന കാര്യം നിങ്ങൾ കൂടി ഒന്നു കേൾക്കൂ, നിങ്ങൾക്ക് സ്വീകാര്യമല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ഉടൻ സ്ഥലം വിടാം.”

ഉസൈദിന്റെ മുഖത്ത് ഒരു പരിവർത്തനം പ്രകടമായി. ബുദ്ധിമാനും ചിന്താശീലനുമായിരുന്നു ഉസൈദ്. അദ്ദേഹം കഠിന താഴെ വെച്ചു അവിടെ ഇരുന്നു. “ഉം പറയൂ, കേൾക്കട്ടെ”

മിസ്അബ്ബാസ് (റ) ഏതാനും ഖുർആൻ വാക്യങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ഓതികേൾപ്പിച്ചു. വാചാലമായി വിശദീകരിച്ചു. ഖുർആനിന്റെ വശ്യത അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം കീഴടക്കി. മിസ്അബ്ബാസിന്റെ സംസാരം തീരുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ഉസൈദ് പ്രസന്നവദനനായി കാണപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം മിസ്അബ്ബാസിനോട് പറഞ്ഞു: “എന്തൊരാകർഷണീയമാണീ വചനങ്ങൾ! നിസ്സംശയം ഇത് ദൈവവചനം തന്നെയാണ്! നിങ്ങളുടെ മതത്തിൽ ചേരാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അതിനെത്തു വേണം എന്നെ സ്വീകരിച്ചാലും”

ഉസൈദും അനുയായികളും ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചു. അത് മദീനയിൽ ചലനമുണ്ടാക്കി. സഅദുബ്നു മുആദും(റ) സഅദുബ്നു ഉബാദയും(റ)യും പ്രസ്തുത വാർത്ത കേട്ടറിഞ്ഞു മിസ്അബ്ബിനെ സമീപിച്ചു, ഉപദേശം സ്വീകരിച്ചു ഇസ്ലാമാശ്ശേഷിച്ചു.

മദീനയിലെ നായകന്മാരായ ഈ മൂന്നുപേരുടെ ഇസ്ലാംമത പ്രവേശം ഇസ്ലാമിലേക്ക് ഒരു ഒഴുക്കു തന്നെ സൃഷ്ടിച്ചു. മദീന പൂർണ്ണമായി ഇസ്ലാമിന്റെ കീഴിലായി. മിസ്അബ്ബിന്റെ പ്രബോധന തന്ത്രവും സ്വഭാവലാളിത്യവും എത്രമാത്രം ഉപകാരമായി ഭവിച്ചു!

പ്രവാചകൻ(സ)യുടെ ഒന്നാമത്തെ ദൗത്യവാഹകർ അഭിമാനാർഹമായ വിജയം കൈവരിച്ചു. മഹത്തായ ഒരു മതത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും തൊട്ടിലായിത്തീർന്ന മദീനയെ അതിന്നു പാകപ്പെടുത്തിയെടുത്ത മിസ്അബ്ബ് (റ) ഇസ്ലാമിന്നു നേടിക്കൊടുത്ത വിജയം അത്യുല്യമാണ്.

വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം നബി(സ)യും അനുയായികളും മദീനയിൽ അഭയം തേടി. അനുദിനം പുരോഗതി പ്രാപിച്ചുവരുന്ന പുതിയ മതത്തെ എങ്ങനെയെങ്കിലും നശിപ്പിക്കണമെന്നു മക്കയിലെ ശത്രുക്കൾ തീരുമാനിച്ചു. അവർ സർവ്വസന്നാഹങ്ങളുമായി ബദ്രിൽ ഏറ്റുമുട്ടി. ഇസ്ലാമിന്റെ ആദ്യത്തെ പതാകവാഹകൻ എന്ന ബഹുമതി മിസ്അബ്ബിന്നു ബദ്രിൽ വെച്ചുലഭിച്ചു.

ബദ്രിൽ മുസ്ലിം സൈന്യം വിജയം കൈവരിച്ചു. വമ്പൻ പരാജയമേറ്റ് മുശ്ശികുകൾ തിരിച്ചുപോയി. അടുത്ത വർഷം അവർ പ്രതികാരത്തിനൊരുങ്ങി. ഖുറൈശികൾ പൂർവോപരി ശക്തിയാർജ്ജിച്ചു, മദീനയുടെ നേരെ കുതിച്ചു. മുസ്ലിംകളും പ്രതിരോധത്തിനു തയ്യാറെടുത്തു. സൈന്യനായകത്വം നബി(സ) ഏറ്റെടുത്തു.

ഒരു കൈയിൽ പതാകയുമേന്തി ഉഹ്ദ് രണാങ്കണത്തിൽ മിസ്അബ്ബ് (റ) ഈറ്റപ്പുലിപോലെ അടരാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മുസ്ലിംകൾ പരാജയത്തിന്റെ വക്കോളമെത്തി. ശത്രുസൈന്യം നബി(സ)യെ വളഞ്ഞു. ആസന്നമായ വിപൽഘട്ടത്തിൽ മിസ്അബ്ബ് (റ) പതാകപൊക്കിപ്പിടിച്ച് അത്യുച്ചത്തിൽ തക്ബീർ മുഴക്കി അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും കുതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. നബി(സ)യെ വളഞ്ഞ ശത്രുക്കളുടെ ശ്രദ്ധ തന്റെ നേരെ തിരിക്കുകയായിരുന്നു മിസ്അബ്ബ് (റ) ലക്ഷ്യം. അതിനിടയിൽ ആ ശൂരപടയാളി ശത്രുക്കളാൽ വളയപ്പെട്ടു. ഇബ്നുഖുമൈഅ മിസ്അബ്ബിന്റെ വലതു കൈ വെട്ടി താഴെയിട്ടു. ഇടതുകൈയിൽ പതാകപിടിച്ചു കൊണ്ട് മിസ്അബ്ബ് (റ) പറഞ്ഞു: “മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകനാണ്, മുൻപ്രവാചകന്മാരെ പോലെത്തന്നെ.”

ഇബ്നുഖുമൈഅ മിസ്അബ്ബിന്റെ ഇടതുകൈയും വെട്ടിമുറിച്ചു. എന്നിട്ടും ആ ധീര സേനാനി കൊടി കൈവിട്ടില്ല. മുറിഞ്ഞ കൈകൾ കൊണ്ട് ആ പതാക മാറോടു ചേർത്തു പിടിച്ചു. ഇബ്നുഖുമൈഅയുടെ മാർകമായ ഒരു കുത്ത് വീണ്ടും

മിസ്അബി(റ)ന്നു ഏറ്റും. “മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രവാചകനാകുന്നു, മുൻ പ്രവാചകന്മാരെ പോലെ തന്നെ” എന്ന് മന്ത്രിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം നിലംപതിച്ചു. കൂടെ പതാകയും. ആ താരകം പൊലിഞ്ഞു.

അദ്ദേഹം അവസാനമായി ഉരുവിട്ട ആ വചനങ്ങൾ പിന്നീട് പരിശുദ്ധ സൂക്തമായി അവതരിച്ചു. (വമാ മുഹമ്മദുൻ ഇല്ലാറസുലുൻ...) യുദ്ധം കഴിഞ്ഞു, രക്തസാക്ഷികളുടെ മൃതദേഹം പരതിക്കൊണ്ട് നബി(സ)യും സഹാബിമാരും രണാങ്കണത്തിലിറങ്ങി. മിസ്അബിന്റെ മൃതദേഹം രക്തത്തിൽ കുളിച്ച് മുഖം ഭൂമിയിലമർന്നു അംഗവിഹീനമായി കിടക്കുന്നത് അവർ കണ്ടു. തീരാദ്യഃപത്തിന്റെ അണപൊട്ടി. കവിളുകളിൽ കണ്ണീർ ചാലിട്ടു.

മിസ്അബി(റ)ന്റെ ജഡം പൊതിഞ്ഞ കഫൻതുണി നോക്കി വിതുമ്പിക്കൊണ്ട് നബി(സ)പറഞ്ഞു: “മിസ്അബേ, നിന്നെ ഞാൻ മക്കയിൽ നിന്ന് കാണുമ്പോൾ നീ എത്ര സുന്ദരനായിരുന്നു. നിന്റെ വേഷവിധാനങ്ങൾ എത്ര ഭംഗിയുള്ളതായിരുന്നു. ഇന്ന് ജടപിടിച്ച തലമുടിയുമായി പൊടിപുരണ്ട നീ ഒരു പുതപ്പിൽ പൊതിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ സംത്യപ്തിക്കുവേണ്ടി നീ ത്യജിച്ചു. അല്ലാഹുവിനോട് ചെയ്ത വാഗ്ദത്തം പൂർത്തീകരിച്ച സത്യവിശ്വാസികളിൽ നീ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.”

ഖബ്ബാബ്(റ) പറയുമായിരുന്നു: “അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി അവന്റെ മാർഗത്തിൽ ഞങ്ങൾ ഹിജ്റ പോയി. യാതന സഹിച്ചു. അതിന്റെ പ്രതിഫലം കുറെയൊക്കെ ഞങ്ങൾ ദുനിയായിൽ നിന്ന് തന്നെ അനുഭവിച്ചു. മിസ്അബ് പോലുള്ളവർ മുമ്പേ ഈ ലോകം വിട്ടുമാഞ്ഞുകളഞ്ഞു. അവർക്ക് ഇവിടെനിന്ന് ഒരു പ്രതിഫലവും ലഭിച്ചില്ല. മിസ്അബ് ഉഹ്ദിൽ രക്തസാക്ഷിയായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൃതദേഹം പൊതിയാൻ മതിയായ തുണിപോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു ചെറിയ പുതപ്പിൽ പൊതിഞ്ഞു. തല മറച്ചാൽ കാലും കാല് മറച്ചാൽ തലയും പുറത്തു കാണുമായിരുന്നു. തലഭാഗം പുതപ്പ്കൊണ്ടും കാലുകൾ പൂല്ല്കൊണ്ടും പൊതിയാൻ നബി(സ) കൽപ്പിച്ചതനുസരിച്ച് മിസ്അബിനെ അപ്രകാരം കഫൻ ചെയ്യുകയാണുണ്ടായത്.”